

Coördinatie Commissie

<p>Agendapunt 4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informal VC Ministers of Foreign Affairs on 3 April 2020: Preparation
<p>Rechtsbasis</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Van Coreper gevraagde handeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussie
<p>Besluitvormingsprocedure Raad</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Betrokkenheid EP</p> <p>N.v.t.</p>
<p>Fase Besluitvorming (bij normale wetgevingsprocedure)</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Verklaringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Document</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.

Essentie NL positie

- Gelet op de aard en omvang van de crisis hecht NL sterk aan gecoördineerde actie in EU-kader en samenwerking met andere relevante actoren zoals de VN en internationale financiële instellingen teneinde derde landen zo effectief mogelijk bij te staan.

Instructie
----

*Bereiken**Consulair*

- NL zet zich actief in om veilige terugkeer van NLse en EU-burgers mogelijk te maken. NL hecht daarbij groot belang aan consulaire coördinatie, waarbij de EU op gecoördineerde wijze derde landen zal aanspreken om te bewerkstelligen dat zij hun luchtruim openen voor repatriëring van EU-burgers. NL zal in dit kader EU-functionarissen blijven oproepen zich in te zetten voor het verkrijgen van landingsrechten.
- NL zet zich met het convenant Bijzondere Bijstand Buitenland – in hechte samenwerking met de private sector – in voor de veilige terugkeer van Nederlandse reizigers naar Nederland, of voor tijdelijke steun om een veilig verblijf in een derde land mogelijk te maken in urgente gevallen wanneer terugkeer onverhoopt niet mogelijk is. Hierbij doet NL ook een beroep op de Europese instellingen om deze derde landen op te roepen te voorzien in een voortgezet veilig verblijf voor EU-burgers.
- Bij repatriëringsvluchten zoekt NL actieve samenwerking met andere EU-lidstaten. NL stelt daartoe capaciteit op de repatriëringsvluchten beschikbaar aan andere EU-burgers.
- NL waardeert de ondersteuning van de CIE van de gecoördineerde repatriëring van buiten de EU die ten goede komt aan burgers van meerdere EU-lidstaten met cofinanciering (*Union Civil Protection Mechanism (UCPM)*). In de afgelopen dagen zijn bij NLse repatriëringsvluchten waar extra capaciteit beschikbaar was tientallen EU-onderdanen meegevloden; net zoals dat in de eerste weken gebeurde bij de terugkeer vanuit China.
- Nederland steunt het Commissie-voorstel voor wijziging en daarmee verhoging van het budget voor het UCPM. Nederland verwelkomt de additionele middelen voor het UCPM en het ECDC om Covid-19 te bestrijden en de gevolgen ervan op te vangen.
- Omgekeerd zijn tientallen NLers teruggekeerd aan boord van vluchten georganiseerd door andere lidstaten.
  - *Desinformatie*
- NL verwelkomt informatie-uitwisseling over des- en misinformatie rond COVID-19, die werd gedeeld in het *EU Rapid Alert System*. Transparantie over de herkomst en verspreiding van informatie is essentieel om heimelijke beïnvloeding tegen te gaan.
- De grote sociaaleconomische onzekerheden van de COVID-19 crisis kunnen door mogelijke intentionele desinformatie gericht op (delen van) de EU worden versterkt en de stabiliteit en veiligheid van de lidstaten ondermijnen.
- Maatregelen ter bestrijding van desinformatie rond COVID-19 moeten altijd proportioneel en subsidiair, tijdelijk en niet-discriminerend moeten zijn. Het waarborgen van grondrechten moet voorop blijven staan.
- Heldere en duidelijke externe communicatie van de EU over COVID-19 en de maatregelen die worden getroffen kan bijdragen aan het bevorderen van begrip en positieve beeldvorming.

Internationale Samenwerking

- De aard en omvang van de crisis vragen om gecoördineerde actie in EU-kader en samenwerking met andere relevante actoren zoals internationale financiële instellingen teneinde derde landen zo effectief mogelijk bij te staan.
- NL is voorstander van een multilaterale benadering om deze mondiale uitdaging het hoofd te bieden, waarbij de EU, de VN en de Wereldgezondheidsorganisatie, alsook de Wereldhandelsorganisatie, een belangrijke rol hebben te vervullen.
- Om de impact op de volksgezondheid en de negatieve sociaaleconomische gevolgen te ondervangen is een brede, alomvattende aanpak nodig, gericht op zowel de korte als de (middel-) lange termijn.

Terugvalpositie

- N.v.t.

Krachtenveld

- Nagenoeg alle lidstaten zijn voorstander van gecoördineerde actie in EU-kader en multilaterale samenwerking ten aanzien van bestrijding COVID-19.

Positie Nederlands parlement

- N.v.t.

Achtergrond/Toelichting

COVID-19*Consulaire Samenwerking*

Over de hele wereld worden Nederlandse reizigers geraakt door het Coronavirus. Naast de bilaterale Nederlandse inspanningen, zet ook de EU zich, mede op verzoek van het kabinet, actief in om veilige terugkeer van EU-burgers inclusief Nederlanders mogelijk te maken. Daarin komt uiteenlopende casuïstiek aan de orde: van gestrande reizigers tot opvarenden op schepen (cruiseschepen, plezierjachten, maritiem transport) en Nederlanders die (semi-)permanent in het buitenland zijn gevestigd.

De Raad zal dan ook spreken over consulaire samenwerking in het licht van de COVID-19 crisis. Onder de lidstaten bestaat grote overeenstemming over het belang en de noodzaak van consulaire coördinatie, waarbij de EU op gecoördineerde wijze derde landen zal aanspreken om te bewerkstelligen dat zij hun luchtruim openen voor repatriëring van EU-burgers. Daarvoor heeft het kabinet tijdens de vorige Raad gepleit en in de afgelopen week is herhaaldelijk verzocht aan EU-functionarissen om zich op hoog niveau in te zetten voor het verwezenlijken van landingsrechten.

Het kabinet zet zich met het convenant Bijzondere Bijstand Buitenland – in hechte samenwerking met de private sector– in voor de veilige terugkeer van Nederlandse reizigers naar Nederland, of voor tijdelijke steun om een veilig verblijf in een derde land mogelijk te maken in urgente gevallen wanneer terugkeer onverhoopt niet mogelijk is. Hierbij doet het kabinet ook een beroep op de Europese instellingen om deze derde landen op te roepen te voorzien in een voortgezet veilig verblijf voor EU-burgers.

Bij repatriëringsvluchten wordt actief samenwerking gezocht met andere EU-lidstaten. Het kabinet stelt daartoe capaciteit op de repatriëringsvluchten beschikbaar aan andere EU-burgers. De Europese Commissie ondersteunt gecoördineerde repatriëring van buiten de EU die ten goede komt aan burgers van meerdere EU-lidstaten met cofinanciering. Deze vergoeding geschiedt onder het zogenoemde *Union Civil Protection Mechanism (UCPM)*. Nederland maakt sinds het begin van de Corona-ontwikkelingen gebruik van dit mechanisme. In de afgelopen dagen zijn bij Nederlandse repatriëringsvluchten waar extra capaciteit beschikbaar was tientallen EU-onderdanen meegevoelen; net zoals dat in de eerste weken gebeurde bij de terugkeer vanuit China. Omgekeerd zijn tientallen Nederlanders teruggekeerd aan boord van vluchten georganiseerd door andere lidstaten.

Naast een gezamenlijk pleidooi door EU lidstaten bij de autoriteiten van derde landen voor het open houden van het luchtruim voor repatriëringsvluchten en het verkrijgen van landingsrechten, wordt ook gevraagd om toestemming voor EU-burgers zich binnenlands te mogen verplaatsen naar het punt van vertrek van de repatriëringsvlucht, om het beschikbaar houden van lokale vluchten en hotels en om flexibiliteit bij eventuele aflopende geldigheid van visa (*overstay*).

Desinformatie

De Raad zal spreken over des- en misinformatie rond COVID-19, waaronder in referentie aan een recente analyse van de EDEO die werd gedeeld in het *EU Rapid Alert System* en online werd gepubliceerd¹. Het kabinet verwelkomt dergelijke informatie-uitwisseling. Transparantie over de herkomst en verspreiding van informatie is essentieel om

¹ <https://euvsdisinfo.eu/eeas-special-report-disinformation-on-the-coronavirus-short-assessment-of-the-information-environment/>

heimelijke beïnvloeding tegen te gaan. De grote sociaaleconomische onzekerheden van de COVID-19 crisis kunnen door mogelijke intentionele desinformatie gericht op (delen van) de EU worden versterkt en de stabiliteit en veiligheid van de lidstaten ondermijnen. Het kabinet zal in de Raad benadrukken dat de maatregelen ter bestrijding van desinformatie rond COVID-19 altijd proportioneel en subsidiair, tijdelijk en niet-discriminerend moeten zijn. Het waarborgen van grondrechten moet voorop blijven staan. Heldere en duidelijke externe communicatie van de EU over COVID-19 en de maatregelen die worden getroffen kan bijdragen aan het bevorderen van begrip en positieve beeldvorming.

Internationale samenwerking

De Raad zal spreken over het belang van internationale samenwerking om de COVID-19 pandemie te bestrijden. De aard en omvang van de crisis vragen om gecoördineerde actie in EU-kader en samenwerking met andere relevante actoren zoals internationale financiële instellingen teneinde derde landen zo effectief mogelijk bij te staan. Het kabinet is voorstander van een multilaterale benadering om deze mondiale uitdaging het hoofd te bieden, waarbij de EU, de VN en de Wereldgezondheidsorganisatie, alsook de Wereldhandelsorganisatie, een belangrijke rol hebben te vervullen. Om de impact op de volksgezondheid en de negatieve sociaaleconomische gevolgen te ondervangen is een brede, alomvattende aanpak nodig, gericht op zowel de korte als de (middel-) lange termijn. Tijdens de extra informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 8 april aanstaande zal er opvolging gegeven worden aan deze discussie.

Afkortingen in CRP-instructies

Afkortingen van lidstaten worden volgens de Nederlandse taal gebruikt (zie hieronder). Gelieve HOOFDletters te gebruiken.

Commissie	: CIE
Europees Parlement	: EP
Voorzitterschap	: Vzschap
Raadsecretariaat	: RS
Raadswerkgroep	: RWG
Lidstaten/lidstaat	: LS
Juridische Dienst Raad	: JDR
Juridische Dienst Commissie	: JDC
Europese Raad	: ER

Lidstaten:

België	: BEL
Bulgarije	: BUL
Cyprus	: CYP
Denemarken	: DK
Duitsland	: DUI
Estland	: EST
Finland	: FIN
Frankrijk	: FRA
Griekenland	: GR
Hongarije	: HON
Ierland	: IER
Italië	: ITA
Kroatië	: KRO
Letland	: LET
Litouwen	: LIT
Luxemburg	: LUX
Malta	: MAL
Nederland	: NL
Oostenrijk	: OOS
Polen	: POL
Portugal	: POR
Roemenie	: ROE
Slovenië	: SLV
Slowakije	: SLW
Spanje	: SPA
Tsjechië	: TSJ
Verenigd Koninkrijk	: VK
Zweden	: ZWE